

FÖRSLAG TILL BUDGETDIREKTIV 2021

Centerpartiets förslag till budgetdirektiv innebär full kostnadstäckning till skola och omsorg efter förra årets frysta skol- och äldrepong, nystart för stadens hållbarhetsarbete samt arbetsro för teknik- och fastighetsförvaltningen för att få ordning på sin ekonomi. Förslaget innebär en återställning på 13 öre av förra årets skattesänkning.

Politisk inriktning

Centerpartiet vill ha ett tryggt och grönt Lidingö som utvecklas i samklang med sin småstadskänsla. Lidingö ska vara hälsans ö. För att nå dit krävs en stad som lyssnar på Lidingöborna, stärker verksamheterna, stödjer civilsamhället och hushållar med Lidingöbornas skattemedel.

Lidingö är en del av en växande storstadsregion med en unik karaktär som ö i Stockholms inlopp och med en tydlig småstadskaraktär. Vi vill bygga vidare på Lidingös attraktiva roll som småstaden i den stora staden. Lidingöborna ska känna att de bor i en stad som prioriterar hållbarhet och som har framtiden för sig i en omvärld som ständigt förändras.

Småstadskänsla handlar om allt från arkitektur och stadsplanering till att du ska kunna handla hos din lokala butik och känna dig trygg med en välfungerande skola och omsorg. Det handlar också om ett levande civilsamhälle där föreningslivet spelar en avgörande roll för hälsa och gemenskap.

Vår politiska inriktning utgår från fyra delar:

- Trygghet i stadens verksamhet med hållbara förbättringar: En viktig del av tryggheten är en välfungerande skola och omsorg för dig som Lidingöbo. Det räcker inte att bibehålla nuvarande kvalitetsnivå. Verksamheterna behöver ständigt utvecklas för att fylla medborgarnas behov.
- Stärkta förutsättningar för idrotten som ett led i att vara hälsans ö: Det är av största vikt att värdesätta och uppmuntra det ideella arbetet som genomförs av idrottsföreningarna på ön. Det bidrar till både psykisk och fysisk hälsa hos öns barn, unga och vuxna. Föreningslivet skapar viktiga sociala mötesplatser där ungdomar från olika delar av ön kan mötas.
- Grön småstadskänsla i stadsutveckling: Vi ska utveckla öns stadsdelar för att ge mervärde för de boende, exempelvis genom att bygga bort otrygga platser och stärka närservicens förutsättningar att överleva och utvecklas. Staden ska arbeta för hållbart byggande och att de offentliga miljöerna är trygga och trivsamma.
- Effektiv och lyssnande stad som förstår Lidingöbornas behov: För att kunna stärka stadens verksamheter krävs att stadens administrativa del effektiviseras för att kunna omfördela resurser till verksamheterna. Genom att lyssna in medborgarnas krav och förväntningar kan beslut fattas som kommer Lidingöborna till del.

Ny styrmodell och vision för Lidingö stad

Centerpartiets modell bygger på decentraliserad styrning som ger egenmakt åt dem som har ansvar för det dagliga arbetet i verksamheterna. Med en decentraliserad modell, snarare än top-down, ökar engagemang och ansvarstagande hos medarbetarna och staden får ut mer av den kompetens som finns ute i verksamheterna.

Centerpartiets förslag till styrmodell bygger på fem principer:

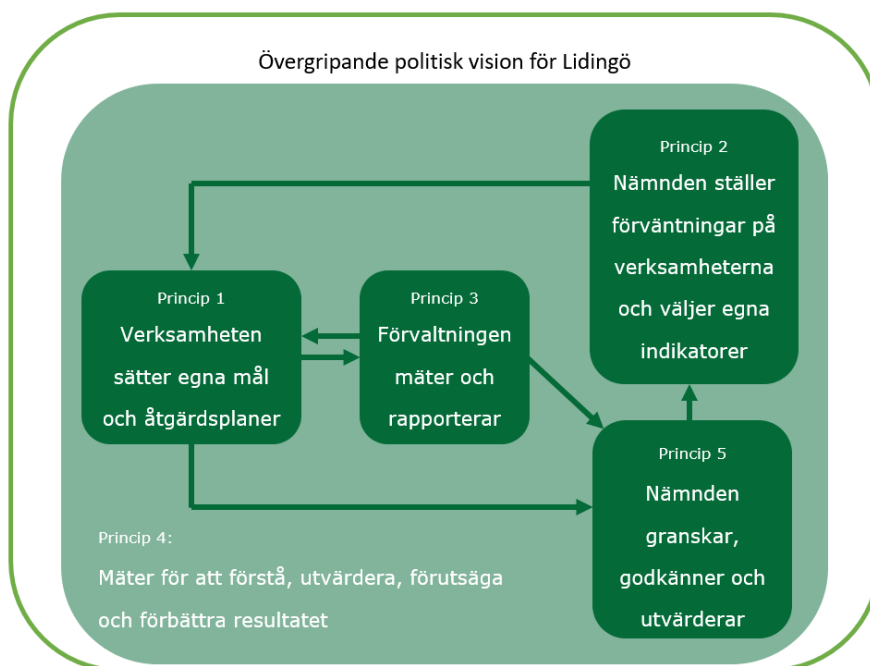
Princip 1: Cheferna med sina ledningsgrupper sätter egna **mätbara mål** utifrån nulägesanalys och identifierar **verkningsfulla åtgärder** som bidrar till att målen nås. Mätbara mål beskriver egenskaper hos det vi mäter på och nivå.

Princip 2: Nämnderna ställer **förväntningar** på verksamheterna utifrån politisk inriktning och väljer **egna indikatorer** för att följa utvecklingen i verksamheterna.

Princip 3: Förvaltningen bygger **mätprocesser** åt verksamheterna och nämnderna samt rapporterar framsteg enligt åtgärdsplaner och **resultat** från mätningar till chefer och nämnder. Verksamheternas ledningsgrupper gör bedömning om mål kommer att nås med nuvarande åtgärdsplan eller om ytterligare åtgärder behöver sättas in.

Princip 4: Skälen till att vi mäter är att **förstå, utvärdera, förutsäga** och **förbättra** resultatet. Beslut baseras på analys av data och information från mätningar.

Princip 5: Styrningen av den politiska inriktningen säkras genom att nämnderna **godkänner** cheferna mätbara mål, **granskar** chefernas åtgärdsplaner och **utvärderar** mätresultat.



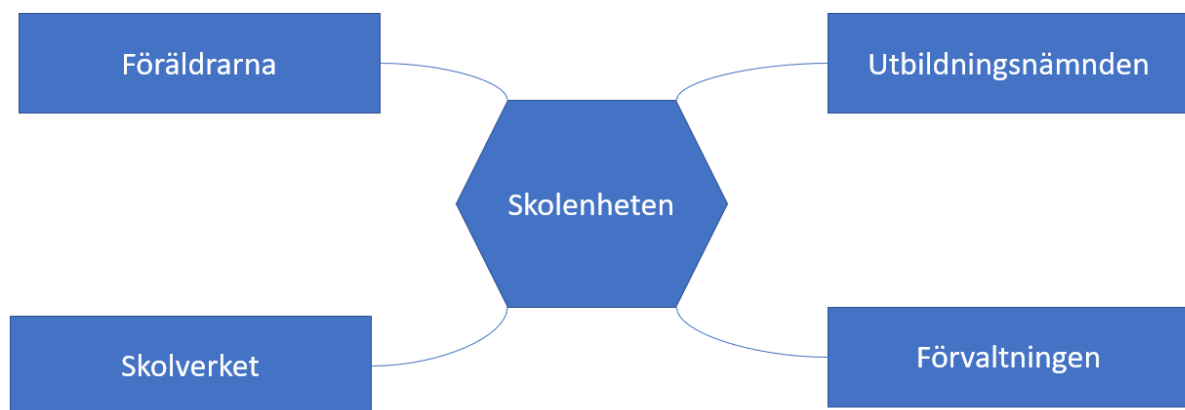
Figur 1 förevisar Centerpartiets förslag till styrmodell

En **politiskt beslutad vision** visar inriktningen på lång sikt för hela staden. Förväntningarna som nämnderna ställer ska bidra till den långsiktiga visionen för Lidingö.

När verksamheterna sätter sina egna mål och skapar sina åtgärdsplaner sker det utifrån en analys av dagens verksamhet samt intressenters krav och förväntningar på verksamheten. Med vår modell blir det tydligare vem som äger målen och därmed är ytterst ansvarig för de åtgärder som leder till att målen nås.

Intressentmodellen – Skolans intressentkarta

Vilka krav/förväntningar har våra viktigaste intressenter på oss?*



* En intressent är någon som har intresse av en organisations förmåga och prestation

Figur 2 Exempel på hur en intressentmodell för skolans verksamheter kan se ut

Långsiktig vision för Lidingö – hälsans ö

Lidingö ska vara hälsans ö med småstadskänsla och levande stadsdelscentrum. Lidingö ska vara hållbart ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Vi arbetar med FN:s Agenda 2030 och är en jämställd kommun.

Vi ska vara en ö med tillgång till rekreation i grönområden och med stora möjligheter till en aktiv fritid på idrottsytor över hela ön. Lidingö ska vara en stad där vi lyssnar på varandra för att förstå behoven. Föreningsliv, näringsliv och civilsamhälle inbjuds att delta i utvecklingen av hela ön.

I skolan ska eleverna må bra och ha möjlighet att nå sin fulla potential. Inom omsorgen ska brukarna känna sig väl omhändertagna samt ha tillgång till en social miljö och till hälsofrämjande aktiviteter.

Nämndernas förväntningar och indikatorer

Nämnderna ska ta fram förväntningar och indikatorer till budget 2021.

Uppföljning åt kommunfullmäktige

Inom varje nämnd rapporterar verksamheterna sina målrapporter till nämnden, exempelvis enligt nedan. Utifrån verksamheternas målrapporter sammanfattar

nämnden en årsrapport till kommunfullmäktiges årsredovisning. Rapporten innehåller även en analys av mätresultatet.

Sammanfattning målrapporter

 Planenligt
  Varning
  Mål kan ej nås

Verksamhet: Skola X

Målagare: X

Mål förmågor *	Bedömning	Prestationsmål	Bedömning
Öka kompetensen hos lärarna		Andel trygga elever	
Attrahera och behålla lärare		Andel godkända betyg	
		Öka meritvärdet	
		Utfall mot kostnadsbudget < 5%	

Figur 3 Exempel på sammanfattning av målrapport från verksamheterna för granskning i nämnderna

Finansiellt mål

Centerpartiet ställer sig bakom stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning med justering av hur låg kommunalskatt definieras. Centerpartiet menar att den ska definieras enligt följande:

- Lidingöbornas kommunala skattebörda (exklusive landstingsskatt) ska vara bland de tio lägsta i landet.

Kommunstyrelsens direktiv

Förra året fryste majoriteten pengarna till skola och omsorg. Det har tvingat verksamheterna till besparingar och försämringar i verksamheterna. I förskolan har exempelvis flera förskolor tvingats ta in fler barn eller minska på personal alternativt inte haft råd att anställa personal med förskolelärarexamen. Centerpartiet ser att det är viktigt att skola och omsorg får full täckning för kostnadsökningar 2021 efter den tuffa besparing som majoriteten tvingade fram under 2020.

När både skola och omsorg möter utmaningar i samband med Corona är det extra viktigt att de har goda ekonomiska förutsättningar för att kunna lägga fokus på de utmaningar Corona gett. Inte minst inom omsorgen har man ett

stort och viktigt arbete att fortsatt stärka arbetet inom äldreomsorgen och säkra att smitta inte kommer in i öns äldreboenden. Exempelvis genom skyddsutrustning och satsning på omsorgspersonalens arbetsvillkor och kompetens. Vi vill också betona vikten av att minimera personalomsättningen inom omsorgen. Det ska inte vara ett genomfartsyrke - statusen på dessa jobb måste höjas. En av anledningarna till att vi fått in Covid-19 i äldreboenden i hela regionen är personalsituationen. Vetskapen hur man skyddar sig måste öka och att omsorgstagaren möter mycket personal måste minimeras.

Centerpartiet ger därför skola och omsorg en uppräknings på 2 % 2021 för både peng och anslagsram vilket täcker SKR:s beräkningar för kostnadsökningar 2021. Förutom det satsar vi 3 mnkr på socioekonomisk peng för förskolan samt 0,3 mnkr på återställande av budget för öppna förskolan. Vi ser också att det är viktigt med sommarjobb för ungdomar i staden och återinför kommunal satsning på sommarjobb och inför sommarlovsentreprenörer (1 mnkr). Vi vill även att maten för äldre anpassas efter äldres smak och behov, att upphandling anpassas utifrån Centerpartiets motion om måltidspolicy för högre kvalitet samt att äldre inkluderas i planeringen.

Centerpartiet ser att stadens hållbarhetsarbete har för låg ambition. I Aktuell Hållbarhets ranking hamnar Lidingö fjärde sämst i länet. Vi vill ha en nystart för hållbarhetsarbetet och lägger därför en extra satsning på en hållbarhetsstrategi vars uppgift ska vara att ta fram åtgärder som ger verklig effekt för klimatet och ge stöd till upphandlingsenheten för att kunna ställa högre hållbarhetskrav. Vi vill även att en hållbarhetsberedning tillsätts som styr stadens hållbarhetsarbete på strategisk nivå samt att ett program för hållbart byggande tas fram. Total satsning på 1,5 mnkr.

Centerpartiet ser också med oro att idrottsinfrastrukturen är eftersatt sedan årionden. För att säkerställa arbetet med att ta fram planer för idrottscampus samtidigt som annat planarbete kan fortskrida så ger Centerpartiet tillskott på 1 mnkr till personal på miljö- och stadsbyggnadskontoret. I samband med Corona möter idrottsföreningarna utmaningar och i direktivet finns uppdrag till kultur- och fritidsnämnden att se över behov för extra stöd till idrottsföreningarna 2021.

Teknik- och fastighetsnämnden har ett tufft ekonomiskt läge där bland annat kostnader för utredningar som inte lett till några åtgärder belastar budget 2020. För att under ordnade former kunna få kontroll på sin ekonomi utan neddragningar på skötsel ges full kostnadstäckning på 2 % för detta kontor 2021. Övriga kontor får en uppräknings på 1,4 % vilket innebär ett krav på effektivisering på 0,6 %.

I tider av ekonomisk osäkerhet är det viktigt att vi säkerställer resurser till skola och omsorg. För att finansiera att skola och omsorg får täckning för kostnadsökningarna återställs 13 öre av den skattesänkning på 30 öre som genomfördes 2020. Totalt satsar Centerpartiet 22 mnkr mer än majoriteten 2021 på skola, omsorg, miljö och idrott.

Vi är inne i ett osäkert ekonomiskt läge som snabbt kan förändras beroende på vilka åtgärder som kommer krävas för att hindra spridningen av Coronaviruset.

Nämnderna behöver vara redo att de ekonomiska förutsättningarna kan komma att förändras under arbetets gång.

Staden står inför stora behov av investeringar, inte minst i idrottsinfrastruktur. Nämnderna behöver se över kommande investeringsbehov och en 10-årig investeringsplan för staden bör tas fram för att långsiktigt kunna planera ökade kapital- och driftskostnader.

	Budget	Plan	Plan
RESULTATRÄKNING	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter	574	588,4	603,1
Jämförelsestörande intäkter			
Verksamhetens kostnader	-3210,65	-3276,75	-3372,25
Avskrivningar	-153,9	-155,5	-157
Verksamhetens nettokostnader	-2 790,55	-2 843,85	-2 926,15
Skatteintäkter	3 109,20	3212,5	3334,9
Generella bidrag och utjämning	-309,4	-326,4	-375
Verksamhetens resultat	9,25	42,25	33,75
Utdelning från av staden ägda bolag	10,00	0	0
Finansnetto	13,3	10,2	7,4
ÅRETS RESULTAT	32,55	52,45	41,15

Budget 2021

- Uppräkning på 2 % till utbildningsnämndens, social- och omsorgsnämndens verksamheter samt till teknik- och fastighetsnämnden. 1,4 % uppräkning till övriga. Utifrån SKR:s beräkning innebär det full täckning av kostnadsökningar vid uppräkning på 2 % samt effektiviseringskrav på 0,6 % på övriga.
- För ökade volymer ges full kompensation med 23 mnkr extra i jämförelse med prognos i budget 2020.
- Extra tillskott till utbildningsnämnden för införande av socioekonomisk peng i förskolan samt återställande av budget för öppna förskolan; 3,3 mnkr.
- Extra tillskott till omsorgs- och socialnämnden för utredning av ofrivillig ensamhet samt för återinförande av kommunala sommarjobb samt införande av sommarlovsentreprenörer; 1,5 mnkr.
- Extra tillskott till miljö- och stadsbyggnadskontoret för införande av miljöstrategi, hållbarhetsberedning, personaltillskott stadsbyggnad samt framtagande av program för hållbart byggande; 2,5 mnkr

Budget 2022

- Uppräkning peng till förskola, skola och omsorg på 1,3 %. I övrigt uppräkning på 0,8 %. Innebär effektiviseringskrav i jämförelse med SKR:s kostnadsberäkning på 1 procent men för skola och omsorg 0,5 %.
- För ökade volymer tillförs 20 mnkr

Budget 2023

- Uppräkning peng till förskola, skola och omsorg på 2,1 %. I övrigt uppräkning på 1,6 %. Innebär effektiviseringskrav i jämförelse med SKR:s kostnadsberäkning på 1 procent men för skola och omsorg 0,5 %.
- För ökade volymer tillförs 30 mnkr

Kommunstyrelsen och miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Ekonomiska ramar Kommunstyrelsens kontor

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Stadsledningskontoret	80,3	81,4	83,1	83,4
Miljö- och stadsbyggnadskontoret	37,5	40,5	40,3	40,9

- Uppräkning 1,4 % 2021
- Uppräkning 0,8 % 2022
- Uppräkning 1,6 % 2023
- Extra tillskott till miljö- och stadsbyggnad för hållbarhetsberedning, hållbarhetsstrateg, personalförstärkning stadsbyggnad, program hållbart byggande 2,5 mnkr varav 2 mnkr är permanent satsning som ligger kvar även 2022-2023. Program för hållbart byggande beräknas klarställas under 2021 och är därmed en engångssatsning.
- Stadsledningskontoret ges tillskott på 1 mnkr 2022 för kostnader i samband med valet.

Utbildningsnämnden

Ekonomiska ramar utbildningsnämnden

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Utbildningsnämnden	1357	1384,7	1412,5	1451,33
- varav skolpengsram	1202,5	1222,4	1249	1286
- varav anslag	155,3	162,3	163,5	166,1
- varav egen regi	-0,8	0	0	0

- Uppräkning 2 % för både anslag och peng 2021
- Uppräkning 0,8 % anslag och 1,3 % peng 2022
- Uppräkning 1,6 % anslag och 2,1 % peng 2023

- Extra tillskott för återställande av budget för öppna förskolan 0,3 mnkr samt 3 mnkr för införande socioekonomisk peng förskolan. Tillskotten permanenta från 2021.

Omsorgs- och socialnämnden

Ekonomiska ramar omsorgs- och socialnämnden

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Omsorgs- och socialnämnden	999,7	1027,1	1048,3	1090

- Uppräkning 2 % för både anslag och peng 2021
- Uppräkning 0,8 % anslag och 1,3 % peng 2022
- Uppräkning 1,6 % anslag och 2,1 % peng 2023
- Maten för äldre ska bli bättre, därför ska matkvaliteten och måltidssituationen förbättras i enlighet med Centerpartiets motion om ny måltidspolicy. Nämnden ska återkomma med eventuella budgetkonsekvenser 2021 av denna satsning.
- Satsning på återinförande kommunala sommarjobb samt införande av sommarlovsentreprenörer 1 mnkr, permanent satsning
- Satsning på utredning och åtgärdsförslag för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre, engångssatsning 0,5 mnkr 2021. Ur utredning ska åtgärdsförslag med budget presenteras inför 2022.

Teknik- och fastighetsnämnden

Ekonomiska ramar teknik- och fastighetsnämnden

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Teknik- och fastighetsnämnden	91,6	96,3	97,2	98,9
- varav skattefinansierad verksamhet	101,3	106	106,9	108,6
- varav fastighet	-9,7	-9,7	-9,7	-9,7
- varav vatten, avlopp, avfall	0	0	0	0
- varav idrott och fritid	0	0	0	0

- Uppräkning på 2 % 2021
- Uppräkning 0,8 % 2022
- Uppräkning 1,6 % 2023

Kultur- och fritidsnämnden

Ekonomiska ramar kultur- och fritidsnämnden

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kultur- och fritidsnämnden	92,6	93,95	94,65	96,25

- Uppräkning på 1,4 % 2021
- Uppräkning 0,8 % 2022
- Uppräkning 1,6 % 2023
- Uppdrag till nämnden att i sitt budgetförslag se över behov av extra stöd till Lidingös idrottsföreningar inför 2021 med anledning av Corona, exempelvis beroende på inställt Lidingölopp
- Stöd till föreningsgården 50 000 kronor
- Uppdrag att ta fram förslag på socioekonomiskt stöd till idrott för barn och ungdomar som idag har svårt att delta i föreningsidrotten på grund av sin ekonomiska situation.